

Mikä tekee 650-vuotiaasta listä hyvän paikan elää?

Juhlavuoden teemoja ovat Iin kylät, virrat ja sillat

Joen yli kaartuvat sillat, kylien läpi virtaavat joet ja jylhänä kuohuva meri. Metsien humina, luonnonrauha ja hiljaisuus. Viihtyisät kyläyhteisöt ja turvallisen kotoisa ilmapiiri. Yhteen hiileen puhaltaminen, ahkera yrittäminen ja työnteko. Ainakin kaikesta tästä koostuu Iin kunta, joka täyttää tänä vuonna kunnioitettavat 650 vuotta.

I mainitaan kirjallisissa lähteissä ensimmäisen kerran kappelina vuonna 1374, jota käytetään Iin iän laskemisen lähtöarvona. Iihin kuului pitkään iso osa nykyistä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaa ja vähän ylikin: Haukipudas, Kii-minki, Ylikiiminki, Yli-Ii, Pudasjärvi, Ranua, Kuivaniemi ja Simo. Iin pitkä ja vaiheikas historia on rakentanut kunnalle vahvan, omaleimaisen identiteetin ja kulttuurin.

Iin vanhimman asukkaan, 106-vuotiaan **Martta Vasaran**, varhaisimissa lapsuusmuistosisakin on vahvasti mukana kylän läpi virtaava joki ja oman kylän ihmiset.

Martta muistaa lapsuuden onnelliset hetket edelleen selkeästi. Jo 1900-luvun alkupuolella jokivarressa oli ihana viettää aikaa. Kun naiset pesivät pyykkejä, lapset saivat onkia kaloja vieressä ja uida sydämensä kyllyydestä.

– Rannan isossa kivessä oli kolo ja me lapset kilpailimme siitä, kuka saa eniten kaloja napatua koloon ja kuka tunnistaa parhaiten, mitä kaloja on saatu kiinni. Oli kiiskeä, ahventa, särkeä ja haukea, Martta muistelee.

Vedestä haettiin myös materiaalia kaislamattoihin ja kaislaveneisiin.

– Kaisla piti vetää juurineen oikein sievästi pohjasta, ettei se katkea keskeltä. Teimme kaisloista veneitä, joiden kyytiin kirjoitimme erilaisia viestejä terveisiksi sinne, tänne ja tuonne – ja sitten nakottiin kaislaveneet terveisineen virran vietäväksi.

Lähellä on kaikki, mitä tarvitsee

Martta Vasara syntyi Kantolan sukuun heinäkuussa 1917. Martan koti oli maatila, johon kuului peltoja, karjaa, hevosia, lampaita ja kanoja.

Kun miehet olivat sodassa, Martta piti Kantolan kotitilaa yllä yhdessä siskonsa ja äitinsä kanssa. Teke-

Käsityöt, omavaraisuus, perhe ja musiikin ilo on kulkenut Martta Vasaran elämässä vahvasti mukana kaikissa hetkissä. Lissä on ollut aina hyvä harrastaa ja toteuttaa itseään eikä 106 vuoden aikana ole ehtinyt kaivata muualle.

mistä riitti kylliksi, eikä aika käynyt pitkäksi.

Martta vihittiin avioliittoon puolisonsa **Vilhon** kanssa Iin pappilan isossa ja juhlavassa salissa. Nuori pari kulki 16 kilometrin matkan pappilaan pyörillä, sillä vihkipäivänä kylän ainoa auto oli joutunut lähtemään yllättäen Ouluun viemään sairastuneen hoitoon.

– Menttiin sitten pappilan rantaan laiturille pesemään hikiset kasvot ennen vihkimistä – olin ottanut niin paljon nenäliinoja mukaan, että sain kasvot hyvin kuivattua. Kampa ja peilikin oli onneksi mukana käsilaukussa, niin sai laitettua hiukset kauniisti, Martta muistelee hymyillen.

Vasaran seitsenhenkkinen perhe asui suuressa talossa Ylirannalla. Kotoaan Martan saattoi löytää usein pihan omasta puutarhasta, josta hän piti hyvää huolta. Marjat, juurekset, tomaatit ja kurkut tulivat ruokapöytään omasta maasta.

Nyt, kun Martta asuu yksin pienemmässä ko-

” Iin pitkä ja vaiheikas historia on rakentanut kunnalle vahvan, omaleimaisen identiteetin ja kulttuurin. Iläisyyttä ilmentää juhlavuoden teema: Iin kylät, virrat ja sillat.

dissa lähempänä keskustaa, hänen luonaan käy säännöllisesti Iin seurakunnalla vapaehtoistyötä tekevä **Anne Huhta**. Vaikka naisilla on 50 vuotta ikäeroa, ei yhteistä jutun juurta ole tarvinnut kauaa hakea.

– Me olemme pitkäaikaisia tosiystäviä ja meillä menee aina niin mukavasti yhdessä. Kun nähdään, se tuopi minulle aina moneksi viikoksi iloa. Nauramme, itkemme, laulamme – ja lopuksi keitämme kahvit, Martta kertoo.

Jatkuu sivulla 2

UUTISIA LYHYESTI

Asiointipiste ja kunnanvirasto muuttavat Micropolikseen

Pitkään jatkuneiden sisälmaongelmien ja rakennuksen huonon kunnan vuoksi, kunnanviraston henkilöstö muuttaa maaliskuun viikolla 10 Micropoliksen päärakennuksen yläkertaan. Myös Asiointipiste palvelee jatkossa Micropoliksen alakerrassa. Asiointipisteeltä saa yleisneuvontaa mm. kunnan, Pohteen sosiaalipalvelujen, TE-toimiston ja Kelan asioissa.

Varhaiskasvatuksen palveluohjauksesta saa tietoa nopeasti

Palveluohjaus antaa yleistä tietoa Iin varhaiskasvatuspalveluista, varhaiskasvatuksen toimipaikoista sekä varhaiskasvatuksen vaihtoehtona tarjottavista lastenhoidon tuista. Palveluohjauksesta voi kysyä kunnan vapaista hoitopaikoista sekä kunnallisessa että yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Huoltajan on mahdollista saada myös tarvitsemaansa tukea ja tietoa varhaiskasvatuksen pedagogiikasta sekä lapsen kasvusta, kehityksestä ja oppimisesta. **Palveluohjauksen tavoittaa arkisin numerosta 040 6233 550 tai sähköpostitse varhaiskasvatus@ii.fi**

Syksyn 2024 ryhmiä suunnittelu on aloitettu. Jos olet miettimässä hoitopaikkaa lapsellesi syyskuksi, niin nyt on oikea aika olla yhteydessä palveluohjaukseen tai jättää hakemus verkossa: ii.fi/hakeminen-hoitoaikojen-ilmoittaminen

Verkkokaupassa onnistuu ilmoittautumiset ja maksut

Kunta on ottanut käyttöön sähköisen maksualustan osoitteessa: ii.fi/verkkokauppa
Verkkokauppaan on avattu mm. hyvinvointi- ja nuorisopalveluiden ilmoittautumiset kevään tapahtumiin ja leireille. Palvelua laajennetaan vuoden aikana kysynnän perusteella. Tavoitteena on helpottaa kuntalaisen asioitinta.

Kiertokaaren biojäteinfo lin ja Kuivaniemen kirjastolla 2.4.

Kuivaniemen kirjastolla klo 12–14 ja Iin kirjastolla klo 15–17. Biojäte on lajiteltava taajamien **omakotitaloissa viimeistään 19.7.2024. Taajamaksi lasketaan vähintään 200 asukkaan keskittymä, joita Iissä on Iin kuntakeskusta ja Kuivaniemen asema- ja kirkonkylä.**
Vaihtoehtoina on kompostointi ja erilliskeräys, eli jäteauto kerää kiinteistöiltä biojätteen. Myös naapurusto voi yhdessä tilata yhteisen keräysastian, jonka kustannukset jaetaan osallistuvien kesken. Keräysastia tilataan Kiertokaaren asiakaspalvelusta ma-pe klo 8–15 p. 08 5584 0020, toimisto@kiertokaari.fi
Omakotitaloissa metalli-, kartonki-, lasi- ja muovipakkaukset tulee lajitella, mutta niille ei tarvitse järjestää erilliskeräystä kiinteistöiltä. Pakkausjätteet toimitetaan itse lähimmälle Rinki-ekopisteelle, joita Iin alueella on 4 kpl: Ii Kärrkäinen (Sorosentie 1), Ii Keskusurheilukenttä (Kisatie 2B), Olhava ST1 (Sassintie 3) ja Kuivaniemi (Kuivajoentie 15). Lajitteleamalla ja kierrättämällä säästyy myös euroja kun polttokelpoista jäteastiaa tarvitsee tyhjentää harvemmin.

Hän on tänä vuonna ensimmäinen Iihin syntynyt vauva.

...jatkoa sivulta 1.

Iihin on hyvä syntyä

Lähes 107 vuotta Martan syntymään jälkeen Iihin syntyi pieni ja soma vauva. Hän oli Liisa ja Timo Tuikkasen perheen ensimmäinen lapsi – ja samalla myös juhluvuoden ensimmäinen Iihin syntynyt vauva.

Myös Liisa ja Timo ovat alkuperäisiä Iiläisiä. Tänä vuonna tulee kuluneeksi 16 vuotta, kun he päättivät alkaa seurustella. Ensimmäinen lapsi asti jatkunut ystävyys, joka syventyi parisuhteeksi. Sen jälkeen yhdessä on eletty arkea – on opiskeltu, tehty töitä, juhlistettu häitä ja löydetty yhteinen unelma koti.

Tuikkasen perhe viettää aikaa Iissä mieluiten lenkkeillen ja luonnossa liikkuen. Oman kodin lisäksi lempipaikka Iissä on saarella sijaitseva mökki, jossa perhe viettää aikaa aina, kun vain mahdollista. Matkassa mukana kulkevat myös kääpiöbullterrierit **Silli** ja **Sörri**.

Liisa ja Timo ovat yhdeksi Iin vahvuudeksi kunnan runsaan kulttuuritarjonnan.

Etenkin kesäisin Iissä nautitaan monipuolisesti erilaisista musiikki- ja teatteritapahtumista. Heinäkuussa järjestetään tukkilaiskiset, elokuussa veneilijöiden omat Elojuhlat. Rantakeskilässä kokoonnutaan loppukesästä Piippurocktiin, jonne saapuu vieraita läheltä ja kaukaa.

Timo muistelee erästäkin kesäiltana, jolloin

Timo ja Liisa nauttivat sujuvasta arjesta omalla kotikylällä.

hän musisoi mökkisaarellaan.

– Rojottiin kamat veneisiin ja lupsutelttiin saareen, jossa sitten asemoitiin itsemme ja soitettiin akustista musiikkia illan kähmässä, Timo muistelee mukavaa iltaa.

Ii on koti

Ensimmäinen sana, joka Liisalla tulee Iistä mieleen, on koti.

Iissä on kaikki, mitä kotona pitääkin. Lähellä on perhe, paljon mieluista tekemistä, monipuoliset palvelut ja toisaalta ihana luonnonrauha ja hiljaisuus.

– Täällä on meri ja joki vieressä, omaa rauhaa ja hyvät harrastusmahdollisuudet niin kesällä kuin talvella, mutta toisaalta Ouluunkin on lyhyt matka. On kuntosaleja, kampaamoja, hieroja sekä runsaasti ruokapaikkoja, Timo listaa.

– Meillä on myös aivan ihana neuvola terveyskeskuksen yhteydessä. Apua on saanut koko ajan helposti – siellä on pidetty tosi hyvää huolta vauvasta ja koko meidän perheestä, Liisa lisää.

Mitä muuta onnelliseen elämään voisi tarvita?

– En minä ainakaan keksi, mitä muuta pitäisi olla – meillä on täällä kaikki, mitä tarvitsemme, Liisa sanoo.

Samaa mieltä on Marja, jonka mielestä Iissä on ollut aina mahdollinen hyvä elämä.

– Täällä on meri, joet ja metsät lähellä. Ja koulujaakin niin paljon, kun vaan jaksaa käydä. Kyllä se niin on, että kun Iihin tulee, niin pois ei halua lähteä, Marja kiteyttää yli sadan vuoden kokemuksella.

Kilpailualueen koko on noin 12 hehtaaria. Alueella sijaitsevat vuonna 1952 valmistunut kunnanvirasto ja vuonna 1995 valmistunut Nättepori (pääkirjaston, kansalaisopiston ja taidekoulun tiloja). Alue sisältää Iin keskustaajaman rantavyöhykkeen Wanhan Haminan rajalta etelään Rantakujalle asti. Rantavyöhykkeen lisäksi alueeseen kuuluu muutama kortteli Kirkkotien eteläpuolelta sekä Rytikujan ja Jokisuuntien risteyskettä.

Keskustan rannan alueen suunnittelukilpailu käynnissä

Iin kunta on avannut ranta-alueen suunnittelukilpailun yhteistyössä Suomen Arkkitehtiliiton (SAFA) kanssa. Juhlavuoden kunniaksi toteutettavalla ammattisuunnittelijoille suunnatulla kilpailulla haetaan kokonaisuunnitelmaa, jossa alueelle esitetään esimerkiksi asuinrakentamista, julkisia tiloja, ulkotiloja sekä liikenne- ja pysäköintijärjestelyjä.

Kunnanarkkitehti **Tapani Pukinkorvan** mukaan tavoitteena on saada toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja alueen kehittämiseksi ja kaavoituksen sekä päätöksenteon tueksi.

– Suunnittelijoille annetaan vapaat kädet esittää alueelle erilaisia toimintoja. Toivomme saavan maisemallisesti, toiminnallisesti ja liikkenteellisesti korkeatasoisia ja oivalta-

via ratkaisuja kuntakeskuksen paraatipaikalle. Ehdotuksissa on huomioitava erityisesti kilpailualueen vieressä sijaitseva Wanha Hamina valtakunnallisesti arvokkaana kulttuurirympäristönä sekä ranta-alueen houkuttelevuus ja viihtyisyys ja vesistön läheisyys.

Kilpailun tuomaristossa ovat kunnan nimeäminen: Johannes Tuomela (kunnanvaltuuston puheenjohtaja), Teijo Liedes (kunnanhallituksen puheenjohtaja), Marjukka Manninen (kunnanjohtaja, tuomariston puheenjohtaja), Helena Illikainen (elinvoimajohtaja) ja Tapani Pukinkorva (kunnanarkkitehti). Lisäksi tuomaristossa on Suomen Arkkitehtiliiton nimeäminen: Outi Palo-saari (arkkitehti SAFA, maisema-arkkitehti MARK) ja Sami Vikström (arkkitehti SAFA). Palkintoina jaetaan yhteensä 55 000 euroa (1. palkinto 20 000 euroa, 2. palkinto 15 000 euroa, 3. palkinto 10 000 euroa.)

Kilpailuehdotukset julkaistaan kommentoitavaksi

Kilpailu päättyy 20.5.2024. Kaikki arvosteluun hyväksytyt ehdotukset julkaistaan nähtävälle verkossa ja ehdotuksia voi kommentoida ajalla 23.5.-9.6.2024 ennen tuomariston ratkaisua. Tuomaristo julkistaa voittajat syyskuussa.

Lisätiedot verkossa: ii.fi/ideakilpailu

Sopisiko yrittäjyys sinulle?

Tunnetun suomalaisen sananlaskun mukaan työ ei tekemällä lopu. Yrittäjän arkea kuvataankin usein venyvinä tunteina ja pitämättöminä lomina, mutta kannustimena on vapaus ja mahdollisuus itse määritellä työnkuvaansa.

Iihin on perustettu parin vuoden sisällä yli 100 uutta yritystä, viime vuonna yhteensä 48. Lisäksi viime vuonna kahdeksan yritystä laajensi toimintaansa Iihin. Yrityksiä on perustettu mm. matkailu- ja ravintolapalveluihin, hyvinvointi- ja terveys- sekä maansiirto- ja rakennusosalalle.

Kunnan yrityskehittäjä **Noora Huotari** pitää lukuja hyvänä. Myös alkuvuosi on alkanut vilkkaasti, parin ensimmäisen kuukauden aikana Iihin on perustettu kymmenkunta uutta yritystä.

Maksutonta yritysneuvontaa

Huotari käy vuosittain keskusteluita noin 60 yrittäjyyttä suunnittelevan kanssa. Yrittäjäksi voi myös alkaa esimerkiksi ostamalla jo toiminnassa olevan yrityksen.

– Yritysneuvojan luona saa käydä, vaikka yritysidea olisi vasta mietinnässä eli mitään painetta perustamiseen ei neuvonnassa tarvitse kokea. Neuvonta on myös iltaisin maksutonta. Verkosta löytyy paljon tietoa yrittäjyyttä pohtivalle, mutta usein jutustelu kahdestaan paikallisen yritysneuvojan kanssa koetaan jäsentävän ajatuksia ja suunnitelmia paremmin, Huotari kertoo.

Huotari kannustaa myös tapaamaan yrityskehittäjän jo hyvin alkuvaiheessa, ennen kuin yrityksen chhti rekisteröidä.

– Monelle tulee yllätyksenä, että aloittavalle yrittäjälle mahdollisesti myönnettävää tukea ns. starttirahaa ei voi saada enää yrityksen rekisteröinnin jälkeen. Vuonna 2024 starttiraha on noin 700 euroa kuukaudesta, enintään 12 kuukauden ajan, ja sillä turvataan yrittäjän toimeentulo sinä aikana, jonka toiminnan käynnistämisen ja vakiinnuttamisen arvioidaan kestävän. Viime vuonna Iin aloittavista yrittäjistä neljälletoista myönnettiin starttiraha.

Tuen myöntämisestä päättävät työ- ja elinkeinotoimistot, jotka arvioivat päätöksessään saman toimialan yritysten kilpailutilanetta ja uuden yritystoiminnan tarvetta yrittäjän paikkakunnalla.

– Tukitukimuotoja on useita, ja yritysneuvonnassa kartoitetaan yrittäjälle sopivat ja autetaan hakemusten teossa. Lisäksi neuvonnassa käydään yhdessä läpi yritysmuodon valintaa, yrittäjän eläkevaikutusasioita sekä tarvittavia yrityskumppanuksia, Huotari kertoo.

IIN YRITYSKEHITTÄJÄN VINKIT YRITTÄJYYTTÄ MIETTIVÄLLE

- Aloita kirjaamalla liikeideasi paperille**
Mieti mitä myyt, miksi myyt, miten ja kenelle myyt. Kartoita myös hieman ketkä muut toimivat samalla alalla (kilpailijat). Näistä asioista alkaa syntymään liiketoimintasuunnitelmasi.
- Ota yhteyttä Iin yritysneuvontaan**
Selvitetään yhdessä mikä yritysmuoto olisi sinulle sopiva. Käymme yritysneuvonnassa läpi toimialaasi liittyviä ammatillupia ja valtoiteita sekä kartoitetaan yhdessä yrityksen kannattavuutta ja mahdollisia rahoitusvaihtoehtoja. Muistutamme myös huolehtimaan vakuutukset ja kirjanpidon kuntoon, jotta yrityksesi laskutus ja maksaminen hoituu.
- Tarvitsetko toimintaa tai mietitkö henkilöstön palkkaamista?**
Autamme tarvittaessa etsimään toimi- ja liiketiloja sekä osaavaa työvoimaa listä.
- Perustamisilmoitus**
Yrityksen perustamisilmoitus hoituu sähköisesti Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin, ja samalla voit ilmoittaa sen myös tarvittaviin Verohallinnon rekistereihin.
- Yhteistyö muiden yritysten kanssa**
Autamme verkostoitumaan muiden yrittäjien kanssa. Iin yrityspalvelut järjestävät säännöllisesti maksuttomia koulutuksia, aamupalatiloituksia sekä yrittäjien verkostoitumistiloituksia yhteistyössä Iin ja Kuivaniemen yrittäjähdistysten kanssa.

IIN HYVÄT TUULET

kuntatiedote 1/2024

Julkaisija:
Iin kunta, Jokisuuntie 2, 91100 Ii
Asiointipiste 050 310 3458

Toimitus:
Micropolis Oy/Anna Saksio
tuulet@ii.fi 040 535 3362
Luettavissa myös verkossa ii.fi/tuulet

Taitto: Rantapohja **Paino:** Suomalainen Lehtipaino

Iin Hyvät Tuulet

on kunnan julkinen tiedote, joka jaetaan kaikkiin jakelupisteisiin (kotitaloudet ja yritykset) sekä myös mainoskieltoilukkuihin. Levikki on n. 4 900 kpl. Postin jakeluongelmista voi ilmoittaa kunnan asiointipisteeseen arkisin p. 050 310 3458 tai asiointipiste@ii.fi

Seuraava Iin Hyvät Tuulet ilmestyy keski- ja loppukuun 5.6.2024.

TAVOITTEENA hyvinvoiva kuntalainen

Kuntalain mukaan kunnan perustehtävänä on seurata sekä edistää asukkaitensa terveyttä ja hyvinvointia väestöryhmittäin. Iissä on tehty hyvinvointia edistäviä toimia suunnitelmallisesti vuodesta 2013 lähtien. Toimet kirjataan kunnan talousarvioon vuosittain ja toteutetuista toimenpiteistä raportoidaan valtuustolle.

Osallistuvan budjetoinnin kuntalaisten ideoiden keräys 1.–31.3. ja äänestysvaihe 22.4.–19.5. Hyvinvointilautakunta valitsee rahoitettavat ideat 5.6.

Kunnat vastaavat monista toimista, joilla on merkitystä asukkaidensa hyvinvointiin. Näitä ovat mm. varhaiskasvatus ja koulutus, liikunta- ja virkistysmahdollisuudet, nuorisotyö, ruokapalvelut, kulttuuritoiminta, kaavoitus ja liikennejärjestelyt sekä arjen osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuudet.

Iin hyvinvointijohtaja **Janne Puolitaival** kertoo, että häneltä usein kysytään, miten kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ (hyte) eroaa hyvinvointialue Pohteen hyte-työstä?

– Kunnan tavoitteena on ennaltaehkäistä esimerkiksi erilaisten elintapaisairauksien syntymä sekä kaventaa asukkaidemme terveyseroja työ- ja toimintakyvyssä. Kokemus hyvinvoinnista syntyy jokaisen arkiympäristössä, ja tavoitteena on, että jokainen iiläisen kokisi, että hänellä on mahdollisuus tehdä itse omaa hyvinvointia ja terveyttä tukevia asioita ja valintoja arjessaan. Mitä vähemmän kuntalaisten tarvitsee käyttää Pohteen palveluja, sitä paremmin olemme omassa hyte-työssämme onnistuneet.

Miten iiläiset voivat?

Hyvinvointipalvelut järjestivät viime kesänä kaikille iiläisille avoimen, Miten nää voit -verkkokyselyn. Vastauksia saatiin noin 150 kpl. Myös alle kouluikäiset pystyivät osallistumaan kyselyyn piirtäen, ja kertomaan perheensä arjesta sekä omasta mielestään tärkeistä ja kivoista asioista Iissä.

Otteita vastauksista kysymykseen: ”Mitä kunta tai muut toimijat (yritykset ja yhdistykset) voisivat mielestäsi tehdä, jotta sinun hyvinvointisi lisääntyisi?”

Palvelut: Tuottamalla kaikille ikäluokille mielenkiintoista tekemistä / Lisää liikuntapalveluita kuten tenniskenttä, uimahalli, leikkipuistoja ja ulkokuntosaleja kylille, pidemmät latureitit, maastopyöräreitit – myös talvisin / Retkeily- ja patikointireitit, joissa kota tai makkaranpaistomahdollisuus / Lisää hengailupaikkoja / Pyörätieverkoston parantaminen / Mahdollisuutta vuokrata kanootteja, kajakkeja, soutuveneitä ja sup-lautoja. / Enemmän uusia elokuvia, musiikkikonsertteja ja standuppia. / Etäluennot / Koko perheen festarit.

Talous: Taloudellinen huoli, muuten asiat hyvin. / Työpaikan saaminen ja taloudellinen toimeentulo mietittyvät.

Kylät: Ei pidä unohtaa meitä haja-asutusalueen ihmisiä. / Kunta kehittää vain keskustaa. / Kylien kehittäminen yhteistyössä kunta ja yhdistykset.

Jaksaminen: Kiireinen arki väsyttää. / Terveys mietittävää, mutta olen tehnyt parhaani hyvän kunnan säilyttämiseksi. / Lasten kasvatus haastaa ja ruuhkavuoden parisuhdetta. / Äitikin tarvitsi ”lepohtia” edes joskus.

Hyte ideat syntyvät arjen kokemuksista

Vuoden 2023 alusta alkaen kuntien valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi tehtyjen hyte-toimenpiteiden ja mittareiden mukaan. Valtion tavoitteena on varmistaa kuntien aktiivinen hyte-työ myös sote-uudistuksen jälkeen.

Kuvassa Iin hyvinvointikoordinaattori Riitta Räinen ja hyvinvointijohtaja Janne Puolitaival. Iin hyvinvointipalveluihin kuuluvat kirjasto-, kulttuuri-, vapaa-aika- ja nuorisopalvelut, kansalaisopisto ja taidekoulu sekä työllisyyspalvelut. Toimiala vastaa myös kunnan henkilöstön hyvinvointia ja osaamisen kehittämistä sekä yhdyspintatyöstä Pohde hyvinvointialueen kanssa.

Ii sai viime vuonna niin kutsuttua hyte-rahaa noin 170 000 euroa. Iin hyvinvointikoordinaattori **Riitta Räinen** kertoo, että yksi hyte-kertoimen seurattava mittari on ikäihmisten kaatumiset.

– Olemme tarjonneet kahden talven ajan yli 65-vuotiaille sekä liikuntatarjoitteille maksutonta talvikenkien nastoitusta. Tavoitteena on kannustaa ulkona liikkumiseen ja estää kaatumiset. Kenkäpareja ja nastoitettua jo lähemmäs 400 paria, ja toiminta on saanut innostuneen vastaanoton.

Hyte-asioita käydään säännöllisesti läpi kaikilla toimialoilla sekä Iin vanhus- ja vammaisneuvostossa, Iin kylien neuvottelukunnassa, liikunta- ja kulttuuriasiain neuvottelukunnassa sekä nuorisovaltuuston kanssa. Ideoita kerätään myös kuntalaisilta vuosittain osallistuvan budjetoinnin keinoin, jossa kuntalaiset ehdottavat ja äänestämällä päättävät 20 000 euron kohdentamisesta asukkaiden hyvinvointia edistäviin toimenpiteisiin. Aikaisempina vuosina on toteutettu mm. useita luontopolku-, virkistys- ja uimaraanta-alueita viihtyisäksi ja turvalliseksi.

Terveellisten elintapojen piiriin

Kevästä alkaen kuntalaisille tarjotaan mahdollisuutta hyödyntää maksutonta liikunta- ja elintapaohjausta, jossa ohjaajan kanssa käydään läpi asiakkaan liikumis- ja ravitsemustottumuksia sekä unta ja jaksamista.

Hyvinvointipalvelut haastavat kuntalaiset liikkumaan myös juhluvuoden hengessä.

– Liikkumiseksi lasketaan myös hyötyliikunta, vaikka halonhakkuu ja lähikaupassa asiointi kävellen tai pyöräillen. Kaikkien vähintään 650 km liikuneiden kesken arvotaan sähköpyörä (arvo noin 3000 euroa) mutta myös pienemmällä liikkumäärällä voi osallistua sup-laudan ja aktiivisuuskellon arvontaan, Riitta ja Janne kannustavat.

Valtaosa iiläisistä nuorista on tyytyväisiä arkeensa,

mutta ahdistuneisuus ja päihteiden käyttö lisääntyvät

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) toteuttaa joka toinen vuosi valtakunnallisen kouluterveyskyselyn alakoulun 4. ja 5. luokkien, yläkoulun 8. ja 9. luokkien sekä lukion 1. ja 2. vuosikurssin oppilaille. Kyselyssä oppilaat arvioivat omaa hyvinvointiaan, terveyttään, opiskelun sujuvuutta sekä osallisuuden kokemusta ja pääsyä palveluihin. Vuoden 2023 kyselyyn vastasi yhteensä noin 260 000 oppilasta.

Kaikilla meillä on vastuu lasten ja nuorten hyvinvoinnista

Iiläisistä 8. ja 9. luokkalaista 28,5 % harrastaa vähintään tunnin viikossa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajallaan (koko maan tulos 50,2 %). Iiläisten nuorten kokema sosiaalinen ahdistus on lisääntynyt verrattaessa kahden vuoden takaiseen kyselyyn (2021: 26,1 %, 2023: 38,3 %). Jopa 45 prosenttia kokee, että paikkakunnalta on helppo hankkia huumeita (2021: 26,6 %, 2023: 45 %).

Edelliseen kyselyvuoteen verrattuna, oppilaat kokevat pääsyn koululääkärille parantuneen (2021: 78,9 %, 2023: 88,6 %). Noin puolet vastaajista kokee koululounaan laadultaan hyväksi (2021: 41,9 %, 2023: 49,3 %) sekä taiteen sekä kulttuurin harrastaminen viikoittain on hieman lisääntynyt (2021: 37,5 %, 2023: 43 %).

450 oppilaan Valtarin koulun rehtori **Taisto Soininen** kertoo, että Iin tuoreimmat tulokset on käyty huolellisesti läpi henkilöstön kanssa, ja toimenpiteitä suunnitellaan vuosittain laajasti mm. oppilaskunnan, nuorisotyön, vanhempien sekä sosiaali- ja poliisiviranomaisten kanssa.

– Ennaltaehkäisevillä toimilla niin kouluissa, vapaa-ajalla kuin kodeissakin on keskeinen merkitys. Nuorten hyvinvointia voidaan tukea kouluilla monin tavoin, mm. järjestämällä rauhallisempia opiskelutiloja, ruokailuterheitä ja kohtaamisia aikuisten kanssa sekä lisäämällä nuorten vaikuttamismahdollisuuksia kouluarkeen. Mutta myös se, miten koulusta puhutaan kotona, arvostavatko vanhemmat opiskelua, heijastuu oppilaiden asenteisiin, Soininen kertoo.

Tyttöjen ja poikien kokemus hyvinvoinnistaan eroaa voimakkaasti

Valtakunnallisesti tarkasteltaessa, yläkoulun tyttöistä yli kolmannes ja pojista joka viides kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Myös Iin koulukuraattori **Mari Oikarinen** tunnistaa tyttöjen koulumotivaation ja jaksamisen heikentyneen merkittävästi muutamien vuosien kuluessa.

– Kyse ei ole pelkästään tyttöjen mielenhyvinvoinnista vaan myös oppimistaidot ovat laskussa. Yläkoulussa oppilaan vastuu omasta opiskelusta lisääntyy

” Ennaltaehkäisevillä toimilla niin kouluissa, vapaa-ajalla kuin kodeissakin on keskeinen merkitys. Nuorten hyvinvointia voidaan tukea kouluilla monin tavoin.

Yläkoulu.

merkittävästi alakouluun verrattuna. Netti ja sosiaalisen media luo nuorille jännitystä ja toimintaa, jonka kanssa koulun on vaikea kilpailla.

Koulukuraattori auttaa ja tukee oppilaita ja heidän perheitään sosiaalisen keinoin. Oikarisen mukaan noin 90–95 prosenttia koulukuraattorin luona käyvistä on tyttöjä.

– Syynä tähän voi olla se, että tytöt sanoittavat omia tunnetilojaan poikia rohkemminkin ja hakevat enemmän aikuisilta apua tilanteisiinsa. Pojat arastelevat, saavatko kaverit tietää, jos käy juttelemassa aikuiselle. Siksi on tärkeää, että kaikille nuorille tarjotaan aikaa, huomiota ja hyväksyntää – vaikka nuori ei aina sitä itse pyydä, Oikarinen muistuttaa.

Koulusempparille voi kertoa iloistaan ja huolistaan

Tammikuussa Valtarin yläkoulun, Kuivaniemen yhteiskoulun sekä Iin lukion yhteisenä koulusempparina aloittaneen **Sanna Juttulan** tehtäviin kuuluu varhaisen tuen tarjoaminen. Juttula on läsnä siellä missä nuoret ovat – oppitunneilla, koulun tapahtumissa ja käytävillä sekä myös yksittäisen oppilaan tukena hoitamassa arkisia asioita.

– Yläkoululaisilla kouluviihtyvyys rakentuu ennen kaikkea kaverisuhteista. Jos nuorilta kysytään miksi tulet kouluun, niin he vastaavat, että kavereiden vuoksi. Olen koulun yhtenä aikuisena tukemassa, jotta jokainen oppilas voisi löytää paikkansa kouluyhteisössä. Hyvin ryhmäytyneessä luokassa on turvallinen ilmapää, jossa ei tarvitse pelätä mokaamista ja uskalletaan ilmaista omia mielipiteitään. Tämä vähentää myös ahdistuneisuusoireita, Juttula kertoo.

Kuntakohtaiset kouluterveyskyselyn tulokset on julkaistu THL:n verkkosivuilla: thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/kouluterveyskysely

Koulusempparin kanssa käydyistä keskusteluista ei pidetä kirjaa tai rekisteriä. Myös Iin alakouluilla toimii vastaavissa tehtävissä erityisnuorisotyöntekijä **Minna Yliraasakka**. Toiminnan järjestämiseen on saatu tukea Opetus- ja kulttuuriministeriöstä.

Kodin ja koulun yhteistyö

Jos huoltajilla herää huoli nuoren hyvinvoinnista tai koulumotivaatiosta, on tuen tarpeen arvioinnissa ja suunnittelussa mukana koulun moniammatillinen tiimi, joka koostuu esimerkiksi erityisopettajasta, sosiaalisen työnteekijästä, koulukuraattorista ja psykologista.

– Yhteystyö voi ottaa kenen tahansa koulun henkilöstöstä. Mieluummin yhteystyötä tulisi ottaa varhaisessa vaiheessa niin tilanteet kyllä hoituvat, rehtori kannustaa.

Esimerkiksi luvattomat poissaolot, oppimisvaikeudet tai haluttomuus opiskella ovat asioita, joihin tulee puuttua mahdollisimman ajoissa. Koulukuraattori lisää, että myös koululta voidaan olla yhteydessä kotiin.

– Ei kannata säikähtää, jos olemme yhteydessä. Tilanne ei usein ole akuutti vaan on tärkeää, että viesti kulkee myös toisinpäin. Vaikka vanhempien mielestä oman nuoren tilanteesta ei ole mitään huolestuttavaa, nuori saattaa käyttäytyä hyvin eri tavalla koulussa kuin kotona.

Tutustu kevään kurssi- valikoimaan

Lisätiedot kursseista: ii.fi/kansalaisopisto tai opintos sihteeri p. 050 3950 387, kansalaisopisto@ii.fi

- Lavatanssin kurssit Kuivaniemessä 12.3.
- Iin 650-juhlavuoden näytelmäryhmä 14.3.
- Periteiset napolilaiset pääsiäisleivonnaiset 16.3.
- Keväisiä solmeiluja 4.4.5. Ompelun lyhytkurssi 5.4.
- Kasvisruokakokonaisuus napolilaisittain 13.4.
- Matkailuespanja 18.4.
- Matkailusaksa 19.4.
- La vera pizza napoletana eli aito Napolilainen pizza 20.4.
- Kasvivärit kuvataiteessa 3.5.
- Kudonnan omatoimipaja 7.5.
- Alexander-tekniikan viikonloppukurssi 18.5.

Kansalaisopiston ja taidekoulun musiikin yksilöopetuksen haku on avoinna 1.4.–15.5.

Muistathan hakea soittotutupaikkaa haun aikana. Myös opistossa ja taidekoulussa nykyisin opiskelevat oppilaat hakevat kevään haussa paikkaa ensi vuodelle.

Taiteen perusopetusta myös osaamisperusteisena

Taidekoulussa on nykyisin mahdollista opiskella taiteen perusopetuksen yleistä oppimäärää myös osaamisperusteisena. Yleisen oppimäärän opetusta tarjotaan kuvataiteissa, käsitöissä ja musiikissa. Osaamisperusteisuuteen siirtyessämme uudistimme myös opetus suunnitelmamme, jonka rakenteet ja oppilaan opintopolku tehtiin selkeämmiksi ja johdonmukaisemmiksi. Nykyiset taiteen perusopetuksen oppilaat voivat suorittaa opinnot vanhan opetus suunnitelman mukaan, tai siirtyä käyttämään uutta opetus suunnitelmaa. Tiedotamme opiskelijoitamme uudistuksista.

Tule mukaan Iin 650-juhlavuoden näytelmäryhmään!

Juhlavuoden innoittamana esitetään iläiseen historiaan perustuvia tarinoita: hauskoja, huvittavia, koskettavia, tuttuja ja tunteettomia. Mukaan kutsutaan kaiken ikäisiä esiintyjä, kokemusta näyttelemisestä ei tarvita, vain kiinnostusta ja innostusta tarinankerrontaan. Esityksessä on mukana opiston musiikin opiskelijoita. Käsikirjoitus ja ohjaus Anna-Kaisa Järvi. Musiikin ohjaajat Johanna Niskanen ja Tiina Kukku. Historian asiantuntija Pertti Huovinen. Esitykset joulun alla 2024.

Nuorisotoimen hiihtoloman ohjelma

Ma 4.3. Street-tanssin kokeilu

10–13-vuotiaat klo 17.30–18.30 ja 14–17-vuotiaat klo 18.30–19.30. Ei osallistumismaksua. Ennakkoilmoittautuminen verkossa: ii.fi/verkkokauppa

Ti 5.3. Toimintapäivä lisi-areenalla

1–6 luokkalaiset klo 10–14, ilmoittautuminen paikan päällä. Ei osallistumismaksua.

Ke 6.3. Päiväretki Superparkiin

3. luokkalaiset – 17-vuotiaat. Lähtö klo 10 Kuivaniemeltä, klo 10.30 Iisi-Areenalta. Hintaa 30 €. Ilmoittautuminen verkossa: ii.fi/verkkokauppa

To 7.3. Nuorisotila Majakka

Avoinna 3–6 luokkalaisille klo 15–17 ja 7. luokkalaiset -17vuotiaat klo 17–21.

To/Pe 7.–8.3. lisi-lanit

7lk-17vuotiaalle klo 18–07. Hintaa 10 €, ilmoittautuminen verkossa: ii.fi/verkkokauppa

Pe 8.3. Nuorisotila Löhölä

Avoinna 3–6 luokkalaisille klo 15–17 ja 7. luokkalaiset -17vuotiaat klo 17–21.

La 16.3. Lasketteluretki Iso-Syötteelle

Lähtö Kuivaniemen Kievarilta klo 7.30, Iisi-Areenalta klo 8 ja Jakkukylästä n. klo 8.20. Hintaa 35 € sis. matkan ja hissilipun tai pelkkä matka 15 €. Omakustanteinen ruoka. Alle 12-vuotiaalla on oltava huoltaja mukana. Alle 7-vuotiaat kypäräpää maksavat vain matkan. Ilmoittautuminen verkossa: ii.fi/verkkokauppa

Lisätiedot viikko-ohjelmasta: nuorisotyöntekijä Lea Alioravainen p. 050 3950 393, lea.alioravainen@ii.fi

Etsivä nuorisotyö tukee paikallisia nuoria

Etsivän nuorisotyön kohderyhmää ovat kaikki iläiset 15–29-vuotiaat. Etsivät auttavat nuoria rakentamaan oman näköistä elämää, ja kohti työelämään tai opintojen pariin. Nuoren kanssa käydään keskustelua pää-

sääntöisesti yksilöohjauksina nuoren itse valitsemassa paikassa, esimerkiksi kotona, oppilaitoksessa, julkisilla paikoilla tai etsivien toimistossa.

– Nuorten kanssa on käyty hyviä keskusteluita muun muassa tulevaisuudesta, opinnoista ja työpaikoista. Olemme tehneet hyvää yhteistyötä erityisesti lukion ja Iipajan kanssa sekä olleet näkyvillä myös yläkouluikäisten parissa, esimerkiksi jatki-illassa. Jatkamme yhteistyötä ja lisäksi myös suunnittelemme uutta ryhmätoimintaa, Sara ja Esa kertovat.

Ilissä toimii kaksi etsivää nuorisotyöntekijää yhteisöpedagogi Sara Hakala ja sosionomi Esa Niskala. Nuori voi ottaa yhteyttä itse ja myös läheisen puolesta. Etsivät nuorisotyöntekijät tavoitavat numeroista Sara Hakala 050 3950 402 ja Esa Niskala 050 3950 400. Palvelu on nuorille vapaaehtoista ja maksutonta.

Nuori hae kesätyöpaikkaa, kesäseteliä tai kesäyrittäjyydestukea 5.4. mennessä

Kesätyöllistäminen koskee vuosina 2005–2008 syntyneitä iläisiä koululaisia, opiskelijoita tai opiskelunsa aloittavia nuoria. Kesätyöllistäminen ei koske ylioppilaita eikä ammattiin valmistuneita tai työttömyysturvaa oikeutettuja nuoria. Etusijalla valinnossa ovat ensimmäistä kertaa kesätyötä hakevat.

Nuori voi vaihtoehtoisesti hakea joko kunnan kesätyöpaikkaa tai kesäyrittäjyydestukea oman yritystoi-

minnan toteuttamiseen tai kesäseteliä yritykseen, rekisteröityyn yhdistykseen tai seurakunnalle työllistymiseksi. Lisäksi kunnan yksiköissä on erikseen haettavana yli 18-vuotta täyttäneille 4 viikon kesätyöharjoittelupaikkoja (haku 30.3.2024 mennessä). Paikkoja haetaan sähköisesti verkossa: kuntarekry.fi

Paperisia hakemuslomakkeita voi noutaa Iin tai Kuivaniemen kirjastoista. Lisätietoja kesätyöpaikois-

ta antaa työnsuunnittelija Marja-Leena Sergejeff p. 050 453 2112, marja-leena.sergejeff@ii.fi

Sähköinen hakemus ja lisätiedot verkossa: ii.fi/nuorten-kesatyot

Totta ja tarua kirjastosta

Teksti: Iin kirjasto

Kirjastojen ja lukemisen tulevaisuudesta on oltu huolissaan jo pitkään julkisessa keskustelussa. Pisa-tulokset heikkenevät, lasten ja nuorten lukutaito rapistuu ja kirjastot hiljenevät – pitääkö meidän olla huolissaan suomalaisen kirjastolaitoksen ja suomalaisten lukutaidon tulevaisuudesta?

Iin kirjastonhoitaja Kari Blomster vastaa väittämiin, mikä on totta ja mikä tarua.

Perinteisten paperikirjojen aika on ohi, ja tulevaisuus kuuluu äänikirjoille.

– Tarua. Kirjastossa kirjoja lainataan kuten ennenkin. Nämä kaksi asiaa eivät syö toisiaan pois vaan täydentävät toisiaan. Äänikirjan kuuntelu herättää kiinnostuksen kirjoihin ja tarinoihin. Ja vielä jos puhutaan e-kirjoista niin sanoin, että niiden lukeminen esim. tabletilta on edelleen vähäistä. Se mikä kasvaa, on äänikirjojen kuuntelu, ja se taas – kuten sanottua – herättää tarpeen tutustua ja lukea perinteisiä kirjoja.

Lainausmäärät ovat romahtaneet koronan jälkeen.

– Lainausluvut notkahtivat koronan aikana keväällä 2020, mutta sen jälkeen lainausmäärät ovat palanneet ennalleen, jopa nousseet. Vuoden 2023 lainausmäärät ilissä ovat korkeimmat kymmeneen vuoteen. Eli tämäkin väite on tarua.

Iin kirjaston tilat Nätteporissa kaipaavat uudistusta.

– Tilat ovat ihan hyvät, mutta aika vanhat ja eri tarkoitukseen suunniteltu kuin mitä nykyään tarvitaan.

Pirjo Paaso ja Marjatta Hiltunen hyödyntävät lijoen äärellä sijaitsevan Nätteporin kirjaston tiloja mm. lukemiseen ja tiedon etsintään.

Esimerkiksi kirjaston tapahtumia satutuokioista kirjailijavierailuihin järjestetään auditoriossa, joka on alun perin 80-luvulla rakennettu käräjäsaliksi. Kirjaston järjestämien tapahtumien määrä on lisääntynyt, ja tulee varmasti lisääntymään jatkossakin. Lisäksi nykyaikaisessa kirjastossa tarvitaan muitakin tiloja monipuolisesti. Esimerkiksi opiskeluun, etäpalaveriin, pienimuotoisiin kokouksiin kysytään jatkuvasti rauhallisia tiloja. Tähän tarkoitukseen hankimme neuvottelutila Kuution, joka onkin kovassa käytössä. Väite on siis totta, kaipaamme uudistusta tai kokonaan uusia tiloja.

Iläiset ovat löytäneet omatoimikirjaston.

– Totta. Nyt on ensimmäinen täysi toimintavuosi omatoimikirjastolla takana, omatoimikirjasto on lisännyt kirjaston kävijämäärää yhden kuukauden kävijöiden verran. Joka viikonlopun aikana omatoimikirjastossa on noin sata kirjautumista, ja jokaisella kirjautumisella kävijöitä on keskimäärin 1,8. Tästä voi päätellä, että etenkin perheet käyttävät omatoimikirjastoa. Omatoimikirjastosta ei ole aiheutunut mitään häiriötä, mainitaan vielä usein.

Iin kirjastoissa on pieni valikoima kirjoja ja muuta aineistoa.

– Tarua. Kirjastot tekevät aktiivista yhteistyötä, ja kirjoja ja muuta aineistoa lähetetään asiakkaille 16 eri kunnasta ja 56 palvelupisteestä. Yhteinen kokoelma palvellee 250 000 asiakasta. Lisäksi on vielä mahdollisuus tilata kirja kaukolainana lähes mistä tahansa Suomen kirjastosta. Kaikista harvinaisimmat kirjat tilataan Kuopion varastokirjastosta.

Lapset eivät nykyään lue kirjoja.

– Täyttä puppua! Tilastoissa lasten kirjojen lainausmäärät kasvavat huomattavasti nopeammin kuin aikuisten. Koululuokat käyvät kirjastossa säännöllisesti, ja Kiertävä kirjasto käy sivukouluilla. Päiväkodit tilaavat kirjaksessa ja haluavat niitä enemmän kuin pystymme toimittamaan. Koulun jälkeen lapset myös käyvät kirjastossa viettämässä aikaa.

Mitä haluat sanoa lopuksi kirjaston tulevaisuudesta?

– Tavallisten ihmisten kohtaamispaikan sekä kiinnostusta ja innostusta nostattavan monilukutaidon tarve eivät tule vähenemään. Yhtä hyvin kirjan kuin kirjastonkin kuolemaa on tietoyhteiskunnassa ennustettu jo pitkään. Sanon lopuksi, että sellaiset uutiset kyllä ovat ennenkaikaisia ja epätosia.

Kirjastojen kevään satutuokiot

- klo 9.30–9.50
- ilissä: 13.3., 27.3., 10.4., 24.4. ja 8.5.
  - Kuivaniemellä: 19.3. ja 16.4.

Lukupiirit

- Lukupiiriin ovat tervetulleita sekä uudet että vanhat jäsenet. Ennakkoilmoittautumista ei tarvita.
- 29.2. klo 18 Iin kirjasto, teema: Nobelistin dekkari, kirja: Olga Tokarczuk; Aja aurasi vainajain luitten yli.
  - 25.3. klo 18 Kuivaniemen kirjasto ja 4.4. klo 18 Iin kirjasto. Teema: Puhumattomuuden pahe, kirja: Miika Nousiainen; Pintaremontti.
  - 22.4. klo 18 Kuivaniemen kirjasto ja 2.5. klo 18 Iin kirjasto. Teema: Finlandia-palkittu teos, kirja: Eeva Joenpelto; Tuomari Müller, hieno mies.

Juhlavuoden kampanjat

Neulontahaaste – Lahjoitetaan villasukat iläisille vauvoille

Ilissä syntyy vuosittain noin 90 vauvaa. Tavoitteena on lahjoittaa kudotut sukka jokaiselle vuoden 2024 aikana syntävälle iläiselle vauvalle. Neulontahaaste on avoin kaikille neulomaan innostuville, ja keräys jatkuu läpi koko juhluvuoden 2024. Sukkia voi toimittaa Iin ja Kuivaniemen kirjastoille niiden aukioloaikoina. Iin neuvola jakaa sukut vauvaperheille. Neulonnassa tai virkkaamisessa vinkkiä ja värejä voi hakea Iin juhluvuoden logosta, sekä teemasta Iin kylät, sillat tai virrat, tai kirjaamalla esimerkiksi juhluvuoden (650) tai vuosiluvun 2024 sukkiin. Sukkakooksi voi valita esim. 19–20, joka sopii 6–12 kk ikäiselle.

Liikutaan vuoden aikana 650 kilometriä

Iin hyvinvointipalvelut haastavat kaikki liikkumaan, laji ja tyyli on vapaa! Ilmoita tammi-toukokuun kertyneet kilometrit 31.5.2024 mennessä ja osallistut kesäkuun arvontaan, palkintona Sup-lauta (arvo n. 500 €). Ilmoita kesä-elokuun kilometrit 31.8.2024 mennessä. Arvonta suoritetaan syyskuussa, palkintona aktiivisuuskello (arvo n. 500 €). Ilmoita syysjoulukuun kilometrit 31.12.2024 mennessä, kaikkien vuonna 2024 vähintään 650 km liikkuneiden iläisten kesken arvotaan sähköpyörä (arvo n. 3000 €). Lomake tulee lähettää 31.12.2024 mennessä ja arvonta suoritetaan tammikuussa 2025. Lisätiedot: iihappens.fi

Kirjoituskilpailu – iläisiä juttuja, sattumuksia ja tarinoita

Kirjoituskilpailu voi osallistua 30.4.2024 asti. Kirjoituskilpailu on kaikille avoin. Kirjoituksessa voi hyödyntää juhluvuoden teemaa kylät, virrat, sillat. Kirjoitus voi olla tositarina tai fiktiivinen, se voi liittyä menneisyyteen, nykyisyyteen tai tulevaan, oikeastaan vain mielikuvitus on rajana! Tyyli on vapaa. Kilpailussa on 3 sarjaa: lapset (4.–6.luokat), nuoret (7.–9. luokat ja toisen asteen opiskelijat), aikuiset. Palkinnot: 1.sija 300€, 2.sija 200€, 3.sija 150€. Sarjojen voittajat julkaistaan 650-pääjuhlassa sunnuntaina 30.6.2024. Lisätiedot kirjoitustöiden lähettämisestä: ii.fi/kirjasto

IiKALENTERI

Juhlavuoden kevään ja kesän ohjelma koostuu Iin kunnan ja seurakunnan tapahtumista sekä täydentyy sitä mukaan kun yhdistykset ilmoittavat tapahtumistaan. Seuraa ilmoittelua verkossa: ii.fi/kalenteri

4.3. Minikino: The Super Mario Bros. elokuva Klo 14–15.30, Nätteporin auditorio. Elokuvan ikäraja on K7. Vapaa pääsy. Järjestäjä: Iin kirjasto.

7.3. Minikino: Risto Rämpääjä ja yöhaukka Klo 14–15.15, Nätteporin auditorio. Vapaa pääsy. Järjestäjä: Iin kirjasto.

9.3. Koirahiihtokilpailut klo 10–14, Illinsaaren hiihtomaja. Kilpailussa ratkotaan Pohjois-Pohjanmaan piirinmestaruudet koirahiihdossa. Tervetuloa seuraamaan vauhdikasta lajia. Järjestäjä: Oulun palveluskoirayhdistys.

11.3. Hyvinvointi-iltapäivä Iisi-Areenalla klo 13–14 Omaishoitajan askelissa – Vinkkejä liikkumisen lisäämiseen (Oulun seudun omaishoitajat), klo 13–16 Vertaistervarit-hyvinvoinnin onnenpyörä ja Vertaistervarit-elintapapeli (Psoriasisliitto). Tapahtuman järjestää: Iin kunta/Hyvinvointipalvelut.

12.3. Lisää voimaa vuosiin –webinaari klo 10–10.45. Tapahtuma on osa Ikiliikkuja-viikkoa. Webinaarin verkko-osoite: ikainstituutti.fi/event/lisaa-voimaa-vuosiin-webinaari.

13.3. Omaishoitaja –kahvila, Mitä sinulle kuuluu? Klo 12–14, Kuivaniemen Aseman liikuntahallin kerhohuone. Järjestäjä: Oulun seudun omaishoitajat.

16.3. Maksetut viulut- yhtyeen konsertti klo 18, Iin kirkko. Viisihenkinen folk pop -yhtye tunnetaan omaleimaisesta soinnistaan ja pitelemättömästä lavaenergiastaan. Heidän keikat ovat poikkeuksellisen mukaansatempaavia ja niistä nauttivat kaikenikäiset kuulijat. Järjestäjä: Iin seurakunta.

17.3. Perheiden iltamuskari klo 17.30–18.30, Iin Pappila. Järjestäjä: Iin seurakunta.

23.3. Pääsiäismyyjäiset Kuivaniemellä klo 11–15, Seuratalo. Järjestäjä: Kuivaniemen Nuorisoseura.

24.3. Mieskuoro SoLa klo 16, Iin kirkko. Järjestäjä: Iin seurakunta.

30.3. Särkijärven pilkkikilpailut. Osoite: Rytikumuntie 79. Sarjat: Miehet ja Naiset klo 11 – 15, Nuoret-16 klo 11 – 14, Nuoret-12 klo 11 – 13. Siirtymäaika kaikissa sarjoissa 30 min + 45 min. Ilmoittautuminen klo 9.30 alkaen. Osallistumismaksu aikuisten ja nuoret 16 v sarjassa 10€, nuoret 12 v ei osallistumismaksua. Palkintoina jaetaan ulos 60 % osallistumismaksuista. Akkukairan käyttö sallittu. Potkurin käyttö sallittu liikuntarajoitteisille järjestäjän luvalla. Järjestäjä: Särkijärven osakaskunta.

30.3. Oijärven Sampolassa: Ässät klo 20–00.30. Järjestäjä: Oijärven Nuorisoseura.

6.4. Iin Messut Valtarin koulu. Aikataulu ja ohjelma päivittyy, teemana harrastukset. Järjestäjä: Iin lukio.

8.4. Hyvinvointi-iltapäivä Iisi-Areenalla klo 13–14. Hyvän olon ruokaa – Vinkit omaishoitajan terveellisempiin valintoihin (Oulun seudun omaishoitajat), klo 15–16 Ikäihmisten asiakas- ja palveluohjaus (Pohde). Järjestäjä: Iin kunta/Hyvinvointipalvelut

9.4. Sinua sinua rakastan -rakastetuimmat laulut konsertti klo 18. Kansalaisopiston laulun- ja soitonopiskelijat juhlistavat Ii 650 -juhlavuotta esittämällä suomalaisten lauluntekijöiden rakastetuimpia lauluja tiistai-illan tunnelmallisessa konsertissa. Vapaa pääsy.

10.4. Opisto Pop -konsertti klo 18, Nättepori. Kansalaisopiston pop&jazz-opiskelijoiden yhteissoitossa luvassa monipuolinen ilta hyvän musiikin äärellä. Vapaa pääsy.

11.4. Suomalaisia tunnelmia - yksinlauluja ja laulelmia 1800-luvulta nykypäivään klo 18, Nätteporin auditorio. Kansalaisopiston yksinlaulun opiskelijoiden konsertti. Oppilaiden ohjaus Liisi Pettersson, säestäjänä Petteri Turunen.

17.4. Lauletaan yhdessä klo 19.15, Iin kirkko. Kuoro- ja yhteislaulutilaisuus. Mukana kantoreita ja kuoroja lähikunnista ja Iin seurakunnan lapsikuoro. Järjestäjä: Iin seurakunta.

23.4. Taidekoulun musiikinopiskelijoiden konsertti klo 18, Iin kirkko. Musiikin opiskelijoiden konsertti, jossa kuullaan kamarimusiikkia ja soolokappaleita. Järjestäjä: Iin kansalaisopisto ja Iin seurakunta.

26.4. Rohkea -seminaari klo 7.30–15, Micropolis (päärakennus, Piisilta 1). Tapahtuma suunnattu yrittäjille, yritysten vastuuhenkilöille ja johtajille. Järjestäjä: Savanto's Enterprise Oy.

28.4. Iin Laulupelimannien levyn julkaisukonsertti ja luento alueemme vanhasta musiikista. Klo 15, Nätteporin auditorio. Perinnesäveltäjä entisen ”Suur-Iin” alueelta. Musiikki on peräisin mm. Vepsän nuottikirja (1830 vuodelta), J Ju-

linin nuottikirja (1820), J Lemanin nuottikirja (1860), R Lehrbäckin nuottikokoelma (1860), lauluja Oulun seudulta 1800-luvun loppupuolelta, Fiina Palukan merkittäviä lauluja Iistä v. 1935.

Iin seurakunnan 650-vuotta juhlamessut

28.4. klo 12 Oijärven kyläkirkko.
9.5. klo 10 Väli-Olhavan seurakuntatalo.
30.6. klo 10 kotiseutupäivien juhlahjelmanpalvelus (piispa mukana) Iin kirkko.
29.9. klo 12 Kuivaniemen kirkko.
6.10. klo 10 Iin kirkko.

4.5. Perhetapahtuma / Seurakunnan synttärarit klo 14–16, Iin seurakuntatalo. Järjestäjä: Iin seurakunta.

6.5. Hyvinvointi-iltapäivä Iisi-Areenalla klo 13–14. Kulttuurista voimaa ja iloa omaishoitajalle (Oulun seudun omaishoitajat). Järjestäjä: Iin hyvinvointipalvelut.

7.5. Koulukonsertti Iin vanhasta musiikista klo 9.30, Haminan koulu. Järjestäjä: Iin Laulupelimannit.

8.5. Iin historiaa –luento klo 19–20.30, Nätteporin auditorio. Juhlavuoden kunniaksi järjestetään luentoja Iin historiasta. Ensimmäinen luento käsittelee Iin historiaa kivikaudelta keskiajan loppuun, 1500-luvulle. Luennoitsijana Hanna Puolakka. Järjestäjä: Iin kirjasto ja kansalaisopisto.

16.5. Eläkeläisten liikuntapäivä klo 13–15, Illinsaari. Järjestäjä: Eläkeläisjärjestöt.

17.5. Huoviskylän Kevät klo 15. Musiikkia, taiteilijan tarinaa, paneelikeskustelu aiheesta kulttuurihyvinvointi, pientä syötävää ja juotavaa. Kohokohtana on Audio-kävelyreitintä avaus. Järjestäjä: Kulttuurikoti Salmela.

18.5. Iijoen tukkilautta. Lähtö Kaiston suvannolta klo 11, Jakkukylän koulun rantaan lautta saapuu noin klo 13. Järjestäjä: Iijoen tukkilautta 2024-projekti.

19.5. Urkukonsertti - Soi kunniaksi Luojan! Klo 16, Iin kirkko. Urkuimprovisointia, urkumusiikkia ja yhteisvirsiä. Urkuri Olli Kinnunen. Järjestäjä: Iin seurakunta.

13.–16.6. Art Ii Biennaali. Avajaiset 13.6. klo 18. Teokset esillä 31.7. saakka. Yhdeksän Art Ii Biennaalin teema on tuli. Tapahtuma kutsuu taiteilijoita ja yleisöä tutkimaan tulen moninaista, ristiriitaista historiaa ja pohtimaan tulen merkityksiä nykyajassa. Biennaalin ohjelma näkyy Iin kylillä, virroilla ja silloilla. Aukioloajat 13.–16.6. klo 10–18, aukioloajat 18.6.–31.7. ilmoitetaan myöhemmin. Järjestäjä: KulttuuriKauppila

15.6. Nättepop-piknik. Ohjelma ja aikataulu päivittyy. Ulkoilmatapahtuma kunnantalon piha-alueella sekä Nätteporin ympäristössä. Järjestäjä: Iin kunta.

19.6. Psalmikonsertti klo 18, Iin kirkko. Mari Liukkonen, laulu ja Terhi Laitinen, piano. Järjestäjä: Iin seurakunta.

30.6. Ii 650 ja kotiseutuviikon pääjuhla klo 12–14, Huilingin näyttämö. Ohjelma päivittyy. Pääjuhla jatkuu iltaohjelmalla klo 18 IiLove –konsertilla. Iiläisten toivelaulut ja niihin liittyvät tarinat Oulun alueen huippumuusikoista koostuvan orkesterin esittämänä. Järjestäjä: Iin kunta, Iin seurakunta, Iin Näyttämöyhdistys.

Iin Laulupelimannien kesän kansanmusiikkikonsertit: 26.6. klo 17, Huilinki, 27.6. klo 18 Kuivaniemi, 2.7. klo 18 Huilinki, 9.7. klo 18 Huilinki, 25.7. klo 18 Kuivaniemi.

30.6. Ekumeeninen juhlahjelmanpalvelus klo 10, Iin kirkko. Mukana mm. piispa Jukka Keskitalo (lut.) ja piispa Raimo Goyarrola (kat.).

6.7. Sampolan Sikajuhlat klo 21. Iin suurin tanssitapahtuma, esiintymässä Meiju Suvas, Mikko Mäkeläinen ja Myrskylälyhty. Lippu 20e. Järjestäjä: Oijärven Nuorisoseura.

7.7. Kuivaniemen Kotiseutupäivä. Pääjuhla Kuivaniemen Nuorisoseuran talossa. Päivän teema ”Kuivaniemi osana Suur-Iitä”. Järjestäjä: Kuivaniemen kotiseutuyhdistys.

13.7. Piste Iin Päällä klo 10–16, Iisi-Areena. Pohjois-Suomen geokätköilijät järjestää pääsymaksuttoman geokätköilyn Mega-tapahtuman, tervetuloa kaikki konkareista aloittelijoihin.

27.7. Kansallispukujen tuuletuspäivä. Kuivaniemen kotiseutumuseo. Järjestäjä: Kuivaniemen kotiseutuyhdistys.

19.–20.7. Kuivaniemen kesämarkkinat Seuratalo Kuivaniemi, järjestäjä: Kuivaniemen Nuorisoseura.

20.7. Piippurock Rantakestilä. Tapahtuma täyttää 10-vuotta. Lisätiedot: piippurock.com

31.8. Venetsialaiset Ii650 Oijärven venesatama/uimaranta. Ohjelma päivittyy. Järjestäjä: Oijärven Kyläyhdistys.